

## ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 6.28 ਹੈਕਟੇਅਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮਿਤੀ 14.9.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈ.ਆਈ. ਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 24.02.2012 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ :-

- 1 ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,  
ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,  
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ।
- 2 ਇੰਜ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ,  
ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,  
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,  
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਲੰਧਰ ।

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ, ਜੋ ਕਿ **ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਦੀ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਡਰਾਫਟ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਅੰਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਦ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, **ਜਲੰਧਰ** ਵਿਖੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਰੀਦਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦਾ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਮਿਤੀ 25/1/2012 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਇਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ ਸਕਣ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਈ ਆਈ ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰੁਪਰੇਖਾ ਤੇ ਅਧਿਅਨ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ-ਕਮ ਮਾਇਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਦੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ।

ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੋਇਡਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਬਿਠੂਲ ਉਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ -

- 1 ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਤਾ ਅਤੇ। ਬਜਰੀ ਆਦਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਖੁਦਾਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਾਸਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਸਾਈਟ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।
- 2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
  - ੳ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ **ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਦੀ ਹੱਦਬਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ **ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। **ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ।
  - ਅ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੁਲ ਏਰੀਆ 6.28 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ।
  - ੲ) ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ 36.0 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 3 ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਟੇ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ । ਲਗਭਗ 120567 ਮੀ: ਟਨ ਰੇਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯੂ.ਐ.ਐਫ.ਸੀ. ਕੋਡ 111 ਤਹਿਤ ਹੈ । ਖੁਦਾਈ 1.1 ਘਣਮੀਟਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਖੁਦਾਈ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਰਿੰਗਿੰਗ ਜਾਂ ਬਲਾਸਟਿੰਗ (ਧਮਾਕਾ) ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਖੁਦਾਈ ਬੇਹੱਦ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਲੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 3 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 4 ਬੇਸਲਾਈਨ ਡਾਟਾ ਜਮੀਨ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ।
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ:-
  - ੳ) **ਹਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਧੂੜ ਦੇ ਕਣ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਵਰਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ।
  - ਅ) **ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।
  - ੲ) **ਜ਼ਮੀਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ । ਖੁਦਾਈ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਾਹ ਨੀਵੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਮਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
  - ਸ) **ਅਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਅਵਾਜ਼ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਮਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਜਾਏ ਜਾਣਗੇ ।
  - ੲ) **ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕੰਟਰੋਲਡ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਨਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੇੜੇ ਲਗਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੇਗੀ।

## 6) ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਟ

| ਲੜੀ ਨੰਬਰ | ਰੁਦ  | ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ<br>(ਰੁਪਏ ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ) |
|----------|--|-----------------------------------|
| 1        | ਹਵਾ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ                                    | 0.60                              |
| 2        | ਪਾਣੀ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ                                   | 0.43                              |
| 3        | ਸੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਵਸੀਲੇ                            | 0.13                              |
| 4        | ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਣਵਤਾ   | 0.21                              |
| 5        | ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇ | 0.09                              |
| 6        | ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੈਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲੇ                          | 0.34                              |
|          | ਕੁੱਲ   | 1.8                               |

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਰਵਜਨਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 14-09-2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਕਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਮੰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਇਸ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲੰਕਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ/ ਸੰਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਵਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ / ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

| ਲੜੀ ਨੰਬਰ | ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ   | ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ/ਵਿਚਾਰ/ਬਿਆਨ  | ਕੰਪਨੀ/ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ  |
|----------|---|--|--|
| 1        | ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ       | <ul style="list-style-type: none"> <li>ਰੇਤਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ।</li> <li>ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਖਸਰਾਂ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਤਾ ਚੱਕੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ।</li> </ul> | ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਇਨੀਗ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਸਰਾਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦਿਖਾਏ । ਜੇਕਰ ਰੇਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । |
| 2        | ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੋਡੀ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ | <ul style="list-style-type: none"> <li>ਢੇਆ ਢੇਆਈ ਦਰੌਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਹਨ</li> </ul>   | ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੁਮਾਇਦਾਂ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ   |

|   |   |  |  |
|---|---|--|--|
|   |   | ਅਤੇ ਚੋਅ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਤਾ ਗੇਰ ਕੰਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।  | ਰੇਤਾ ਵਿਗਾਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁੱਕੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।   |
| 3 | ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਸਰਪੰਚ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ | <ul style="list-style-type: none"> <li>ਰੇਤਾ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੋਅ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜਾ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ।</li> </ul>             | ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਇਨੀਗ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਸਰਪੰਚ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਖੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ ਚੈਕ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।                   |
| 4 | ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ          | <ul style="list-style-type: none"> <li>ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਿਨੇ ਦਾ ਹੈ ।</li> </ul>   | ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਇਨੀਗ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 36.00 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ  |
| 5 | ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ          | <ul style="list-style-type: none"> <li>ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੋਅ ਵਿੱਚੋਂ ਗੇਰ ਕੰਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੇਤਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।</li> </ul>                                      | ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੁਮਾਇਦਾ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਰੇਤਾ ਵਿਗਾਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁੱਕੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । |
| 6 | ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ          | <ul style="list-style-type: none"> <li>ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੋਅ ਵਿੱਚੋਂ ਗੇਰ ਕੰਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੇਤਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੇਵਲ ਥੱਲੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।</li> </ul> | ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੁਮਾਇਦਾ ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਰੇਤਾ ਵਿਗਾਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁੱਕੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਜਿਥੇ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੇਵਲ ਥੱਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਹੈ ਨਾਂ ਕਿ ਇੱਕਲੇ ਪਿੰਡ ਹੱਰਟਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ।                                  |

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ/ਇੱਤਰਾਜ਼ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਗੱਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਬੁਰੇ ਅਸਰ ਸਬੰਧੀ ਇੱਤਰਾਜ਼ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ/ਇੱਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਵ ਹੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਮ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਹੀਰਿੰਗ ਵਿੱਚ  
ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਈ ।

(ਇੰਜ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ)

ਸਹਾ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,  
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,  
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ,  
ਜਲੰਧਰ।

(ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)

ਐਡੀ.ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,  
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

**Proceedings of the Public Hearing conducted on 24.02.2012 at 11.00 a.m. in connection with application filed by Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab, for obtaining environmental clearance under EIA Notification dated 14/9/2006 for the mining site at Village Harta, Distt. Hoshiarpur.**

The following were present to supervise the proceedings:-

1. Sh. Harminder Singh,  
Additional Deputy Commissioner,  
Hoshiarpur.
2. Er. Gurmeet Singh,  
Asstt. Environmental Engineer,  
Punjab Pollution Control Board,  
Regional Office, Jalandhar.

The Assistant Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board, Regional Office, Jalandhar welcomed the Supervising-cum-Presiding Officer and people from adjoining Towns/Villages who came to attend the public hearing for mining sites in the revenue estate of **Village Harta, Distt. Hoshiarpur**. He apprised the public about the requirement of conducting the public hearing before grant of environmental clearance under EIA Notification no.1533 (E) dtd.14.9.2006 of the Ministry of Environment and Forests, Govt. of India, New Delhi. He also brought into the notice of public that the Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab has submitted copies of draft rapid EIA report alongwith the Executive Summary of the same and a copy of each such document was placed in the office of Deputy Commissioner, Hoshiarpur; Zila Parishad, Hoshiarpur; General Manager District Industries Centre, Hoshiarpur; Executive Officer, Municipal Council, Hoshiarpur, Regional Office of MOEF at Chandigarh and Regional Office, Jalandhar of the PPCB for access to the public and other stakeholders. He further brought out that a notice of public hearing was published in two prominent newspapers namely, Hindustan Times on 25/1/2012 to make the public aware of the date, time & venue of the public hearing and about the places/offices where the public could access the draft EIA report and its Executive Summary report before the said hearing. Thereafter, he requested the representative of the M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida, Consultant of Department of Industries & Commerce to elaborate about the main features of the project and the draft EIA study report. The Mining Officer, DIC, Hoshiarpur gave details of the land in question i.e. its Khasara Numbers and locations etc.

S. Bithul Upadhyay of M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida engaged by Department of Industries & Commerce, for conducting the EIA study for this project brought out the details of the project before the public as under:-

- 1) The development of the infrastructure is based upon the building materials such as sand and gravel for which controlled mining at the source is required. Govt. of Punjab has to allot / earmark the various sites from which the mining of minerals has to be

undertaken. Accordingly, this site is also one of such site from where mining is to be carried out, hence the environmental clearance is required.

2) PROJECT DESCRIPTION

A) The mining site of the project is in HB of **Village Harta, Distt. Hoshiarpur** near Hoshiarpur which is connected with State Highway as well as Railway Station.

(B) The total area of the proposed site is 6.28 ha.

(C) The estimated project cost is Rs. 36.0 lacs.

3) The land of the mining site will be with the State Government on lease. There will be approx. 120567 metric ton of sand mining with UNFC code 111. The mining will be carried out by excavator of 1.1 cubic meter capacity. No drilling or blasting will be carried out at the site and the mining will be with simplest procedure of lifting the material and loading to the vehicles mechanically. The mining will be done with working depth of 3 m BGL.

4) Baseline data has been collected with respect to land, water, air, ecological and noise in the area of 10 km radius surrounding the site.

5) Mitigation measures for different Environment parameters:

A) Air Environment: The dust emitting will only be possible from the movement of the vehicles for which water spraying will be carried out on the road. Overloading of vehicles will be avoided.

B) Water Environment:

- There will be no degradation of water quality, only natural flow of the river will be maintained.

C) Soil Environment:

- The mining will not effect in any way the quality of the soil as the level of the area lowered by the mining will be compensated by the flowing river, during rainy season.

D) Noise Environment:

- There will be no heavy machinery to be used in the mining, the possible noise will be from movement of vehicles only.
- The movement of vehicles will be restricted to the day time only with minimum use of horns.

E) Social Aspects

- River channel will be controlled and protection of banks will lead to safety of adjoining agricultural land.
- Employment will be generated hence improvement of socio-economic aspects of the area.

6) Budget for Implementation of Environmental Management Plan

| S.No | Items   | Cost to be incurred (in Lac/annum) |
|------|---|------------------------------------|
| 1.   | Air quality monitoring  | 0.60                               |
| 2.   | Water quality   | 0.43                               |
| 3.   | Ambient Noise level   | 0.13                               |
| 4.   | Soil Quality  | 0.21                               |
| 5.   | Socio Economic condition of local population, physical survey | 0.09                               |
| 6.   | Manpower of environmental cell                                | 0.34                               |
|      | Total   | 1.8                                |

Thereafter, the Assistant Environmental Engineer brought into the notice of public present at the venue of hearing that as per the provision of EIA notification dated 14.9.2006 as amended time to time, the persons present at the venue may seek information or clarifications on the mining site from the project promoter/consultant. It was also brought into the notice of the persons present there that the information or clarifications sought by them and reply given by the project promoter will be recorded in the proceeding of the hearing, which will be sent to the Ministry of Environment & Forests, for further consideration. Accordingly, he requested the persons present in the hearing to seek information or clarifications on the project one by one.

Thereupon, the detail of the information/ clarifications raised by the persons present at the venue of hearing and the reply given by the consultant of the industry / project proponent is as under:

| S. No | Name of the person                             | Questions/ query / statements of the person  | Reply / clarification given by the company/ panel member  |
|-------|--|--|---|
| 1     | Sh. Mohan Singh, Vill Harta, Distt. Hoshiarpur | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mining shall be carried out in our personal Property. There is no govt. land in the river site.</li> <li>• Please gave us detail of khasra nos. in which sand mining shall be carried out.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sh. Balwinder Pal Singh Mining Officer, Hoshiarpur give the detail/shown the khasra nos. to the peoples who are present in the public hearing.</li> <li>• He also told to the people firstly the mining shall be carried out in the govt. land but in case of if the mining shall be carried out in the personal property of the peoples then Rs.20/- per ton shall be given as compensation amount to the owner of the land.</li> </ul> |
| 2.    | Sh. Prem Singh Sodhi, Vill Harta,              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• The roads and the phirnis of the village are damaged due to transportation.</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sh. Balwinder Singh Atwal representative of the GRC India answered that the</li> </ul>   |



|   |  |   |  |
|---|--|---|--|
|   | Distt. Hoshairpur  |   | mining shall be carried out in scientifically manner. The roads and phirnis should be repaired and maintained properly time to time.   |
| 3 | Smt. Gurdev Kaur Sarpanch, Vill Harta, Distt. Hoshiarpur | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mining has already been carried out in our village choe but no compensation amount is being given to us?</li> </ul>                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sh. Balwinder Pal Singh Mining Officer, Hoshiarpur assured that please come to my office and we will check our office record and your compensation amount will be given definitely If any.</li> </ul>                     |
| 4 | Sh. Ranjit Singh, Vill Harta, Distt. Hoshairpur          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• How much cost of this project?</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sh. Balwinder Pal Singh Mining Officer, Hoshiarpur answered that about Rs. 36.00 Lacs.</li> </ul>   |
| 5 | Sh. Karnail Singh, Vill Harta, Distt. Hoshairpur         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mining has already been carried out in our village choe illegally.</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sh. Balwinder Singh Atwal representative of the GRC India answered that the mining shall be carried out in scientifically manner. The compensation amount will be given to the owner of the personal property.</li> </ul> |
| 6 | Sh. Balbir Singh, Vill Harta, Distt. Hoshairpur          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• If the mining will be carried out in the choe of the Village due to this activity the level of the ground water getting downwards day to day.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• This problem is not for our village this is for whole country.</li> </ul>   |

Assistant Environmental Engineer requested that the public hearing for any objection for the proposed mining project. But the public present in the hearing agreed with the proposed project, even their queries/objections were rightly answered.

The public hearing ended with vote of thanks to Presiding Officer-cum-Supervisor and the public present in the hearing.

**(Er. Gurmeet Singh)**  
Asstt Environmental Engineer,  
Pb. Pollution Control Board,  
Regional Office, Jalandhar.

**(Sh. Harminder Singh)**  
Add. Deputy Commissioner.  
Hoshiarpur.